

Loviisan vanhusneuvoston mielipide Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston lausuntoon Itä-Uudenmaan palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta

VNE 25.10.2024 § 48
831/05.00.00/2024

Valmistelija

Hyvinvointikoordinaattori Sara Tallsten

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on 26.9.2024 kokouksessaan (§ 215) pyytänyt lausuntoa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta alueen kunnilta sekä hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä. Lausuntoja pyydetään 7.11.2024 mennessä.

Loviisan vanhusneuvostolla on kaksi edustajaa Itä-Uudenmaan vanhusneuvostossa. Näin ollen Loviisan vanhusneuvosto muodostaa mielipiteensä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston lausuntoon.

Liite 1, Itä-uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma 2025-2026, luonnos 0.1

Esittelijä

Hyvinvointikoordinaattori Sara Tallsten

Ehdotus

Loviisan vanhusneuvosto muodostaa mielipiteensä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston lausuntoon.

Käsittely

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta vanhusneuvosto lausuu seuraavasti:

Loviisan vanhusneuvoston lausunto Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta

Palveluverkkosuunnitelmassa ehdotetaan, että oman tuotannon ikäihmisten tehostettua palveluasumista vähennetään 100-160 paikkaa pienemmäksi. Kalleimmalla vuodeosastoilla (n. 340€/vrk) on jono (syyskuu2024, 29 henk.) jotka ei tänä päivänä pääse ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, ja kotona on paljon ikäihmisiä. Kotihoidon mukaan, heidän kuntonsa on hyvin huono ja he tarvitsisivat ympärivuorokautista hoitoa, tai heidän pitäisi päästä ainakin intervallihoitoon. Itä-Uudellamaalla yli 75-vuotiaista 42% asuu yksin kotona.

Suunnitelmassa ehdotetaan, että Sipoon seniorikeskus, Mäntyrinne Askolassa ja Rosenkulla Loviisassa suljetaan 2025. Vanhusneuvosto on tietoinen, että vaikeita päätöksiä on tehtävä, jotta hyvinvointialueen talous saataisiin tasapainoon. Ikäihmisten määrä Itä-Uudellamaalla lisääntyy ja Loviisan seudulla vielä erityisesti 2030-luvulle asti.

Rosenkulla erottuu muista ehdotetuista lakkautettavista yksiköistä siinä, että se on yksikkökustannuksiltaan halvin Hyvinvointialueen kaikista yksiköistä. Yksikköhinta v.2023on ollut 191€/ vrk kun muiden vrk.hinnat ovat olleet 231-244 €/vrk. Yksiköllä ei ole vuokratyövoimaa. Yksikkö on hyvin suosittu ja hyvämaineinen asiakkaiden mielestä ja erityisen tärkeä Loviisalaisten ruotsinkielisten ikäihmisen parissa. Henkilöstö viihtyy myös

hyvin, rekrytointi on ollut helppoa. Loviisassa oli n. 10 v. sitten suuri hanke "Hyvän elämän talo" missä tarkasti suunniteltiin vanhushoitoa pitkälle eteenpäin, silloin Harmaakallio ja uusi Onnela rakennettiin ja muut yksiköt peruskorjattiin, mm. Rosenkullan intervalliosastoa (6 paikkaa) kehitettiin (tuli yht. 20 paikkaa), märkätilat ja ilmanvaihto uusittiin, sprinklerit asennettiin. Rosenkulla on osa tätä kokonaisuutta; jos se suljetaan niin, että loviisalaiset kuljetetaan jopa Porvooseen ja Sipooseen esim. intervallihoitoon.

Loviisan kaupungilla on tietääksemme valmiutta korjata kiinteistön mahdolliset puutteet.

Yksikkö on Liljendalin asukkaille iso turvatekijä ja esim. ruokailupalvelut siellä ovat hyvin tärkeitä monille. 200 m säteellä on n. 100 asuntoa, monessa asuu ikäihmisiä. Eli uusia kustannuksia tulee, esim. ambulanssien ajoja vuodeosastoille lisääntyy varmasti, jos Rosenkullan toiminta loppuu.

Jos ympärivuorokautinen asuminen halutaan lopettaa Rosenkullassa niin on satsattava niin intervallihoitoon (ei vaatimuksia huonekokoihin ym.) tai yksikön kehittäminen kevyempään esim. yhteisölliseen asumiseen (sisäpihassa on 8 inva-asuntoa). Monessa muussa hyvinvointialueessa laajennetaan myös senioreiden päivätoimintaa.

Vaikutusten arvioinnista

Vaikutusarviointi tuottaa päätöksenteon tueksi mahdollisimman luotettavia arvioita ehdotusten olennaisista vaikutuksista. Kaikilla päätöksillä on lähtökohtaisesti sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Yhdelle kohderyhmälle myönteinen vaikutus voi olla toiselle kielteinen.

Päätöksenteossa joudutaan usein tekemään kompromisseja ja arvovalintoja osittain ristiriitaisten tavoitteiden välillä. Valmistelijan tehtävä on esittää hankkeen vaikutuksista tasapainoinen ja tietoon perustuva arvio, mikä tarkoittaa tavoiteltujen vaikutusten ja hyötyjen ohella myös mahdollisten ei-tavoiteltujen vaikutusten ja haittojen arvioimista. Päätösten vaikutusten ennakoarviointi on lakisääteistä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kunnan 6 § ja hyvinvointialueen 7 § ottamaan päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Hyvinvointialueen vaikutusten ennakoarviointi ei täytä edellä esitettyjä vaatimuksia, sillä vaikutuksia tulisi tarkastella väestöryhmittäin. Siis ikäryhmät sekä myös haavoittuvassa asemassa olevat.

Palveluverkkosuunnitelma jos mikä vaikuttaa ihmisten hyvinvointiin!

Päätös

Loviisan vanhusneuvosto päätti lausua yllä olevan mukaan Itä-Uudenman hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta.